

LJETOPIS MIRKA BOŽIĆA

1919. Rođen 21. rujna u Sinju. Otac Živko i majka Vinka rođ. Orađović. Brat Žarko poznati je novinar, a sestra Darka profesorica na Pedagoškoj akademiji u Splitu – bavila se i kazalištem dramatizirajući predstave. Oženjen Marijom Tošić, otac trojice sinova.
- 1930–1938. u Sinju završio osnovnu školu i gimnaziju. Javlja se u književnosti satiričnim dramskim pokušajima *Napad iz vazduha* i *Moderni zvuci*, koje izvodi sinjska diletantska družina.
1938. Upisuje studij prava u Beogradu, a 1941. prelazi u Zagreb gdje apsolvira.
- 1941–1943. surađuje s Narodnooslobodilačkim pokretom u Sinju, a potom prelazi na oslobođeni teritorij. U vrijeme rata djeluje kao voditelj kazališne grupe Okružnoga Narodnooslobodilačkog odbora (NOO) Split. Piše aktovke i drame za kazališne grupe na oslobođenom teritoriju (*Majka zaklinje*, *Špijken*, *Udarna trojka*).
1945. U "Vjesniku" objavljuje novelu *Protivnica*. Kazalište lutaka Okružnog odbora jedinstvene fronte srednje Dalmacije izvodi Božićevu preradbu suvremene ruske pripovijetke *Zaledeni brežuljak*.
- 1945–1947. Zaposlen na mjestu referenta za kulturu pri Oblasnom NOO-u u Splitu.
- 1946–1947. Suosnivač je, upravitelj i redatelj splitskoga kazališta lutaka "Pionir" osnovanog u rujnu 1945. Za lutkarske izvedbe dramatizira Andersenovu priču *Careve nove haljine* te pripovijetku *Ali-baba i četrdeset hajduka iz Tisuću i jedne noći*. U istom vremenu je i pjevač baritonskih uloga u splitskoj Operi (Simu u Gotovčevu *Eri s onoga svijeta*, Escamilo u Bizetovoj *Carmen*, Cesare Angelotti u Puccinievoj *Tosci* i dr.).
1947. Objavljuje dramu *Most*, koja je iste godine dobila Nagradu Kulturno-prosvjetnog saveza u Sarajevu. Zagrebačko dramsko kazalište s Kaptola dramu je izvelo 9. studenog 1948. na

II. festivalu radničkih kulturno-umjetničkih društava i grupa Hrvatske. Iste godine izvela ju je i Dramska sekcija Radničkoga kulturno-umjetničkog društva "Jovan Lazić" u Belom Manastiru.

- 1947–1948. Glavni je tajnik Narodnog kazališta "Ivan Zajc" u Rijeci.
1949. U Narodnom kazalištu u Rijeci premijerna izvedba drame *Most*. Objavljuje jednočinku *Devet gomolja*, koju iste godine, 4. lipnja, izvodi kazalište na Kaptolu. U izdanju Nakladnog poduzeća Glas rada iz Zagreba objavljuje dramu *Povlačenje*, koju iste godine, 15. lipnja, izvodi Hrvatsko narodno kazalište u režiji Ferde Delaka.
1949. Dobitnik je Savezne nagrade za književnost; odlikovan Ordenom zasluga za narod.
1950. Objavljuje knjigu *Drame (Povlačenje, Devet gomolja, Most)* i četveročinku *Skretnica* u izdanju Saveza kulturno-prosvjetnih društava Hrvatske.
1951. Hrvatsko narodno kazalište 12. svibnja izvodi dramu *Skretnica* u režiji Mirka Perkovića.
1952. U ediciji Suvremeni pisci izdavačkog poduzeća Mladost objavljuje roman *Kurlani gornji i donji*. Zameci romana vidljivi su u crtici *Pod novim strehama* objavljenoj u "Slobodnoj Dalmaciji" 21. svibnja 1947.
- 1952–1954. Direktor Drame HNK-a u Zagrebu.
1952. Dobitnik nagrade Društva književnika Hrvatske za roman *Kurlani*.
1953. Objavljuje knjigu *Novele* u izdanju Srpskoga kulturnog društva Prosvjeta u Zagrebu.
1955. Izdavačko poduzeće Zora objavljuje roman *Neisplakani*, s predgovorom Augustina Stipčevića, za koji dobiva NIN-ovu nagradu za 1955. godinu.
1955. Piše filmski scenarij za film *Djevojka i hrast* Kreše Golika i za njega u Puli dobiva Nagradu kritike.
1956. Obnaša dužnost predsjednika Društva književnika Hrvatske.
1957. Objavljena drama *Ljuljaška u tužnoj vrbi* u izdanju Nolita u Beogradu. U režiji Koste Spaića Zagrebačko dramsko kazalište izvelo je *Ljuljačku u tužnoj vrbi* 9. ožujka 1957. Dramu je za radio obradio Zvonimir Bajsić, a prva je izvedba bila 1958.

U "Vjesniku u srijedu" 2. listopada objavljuje novelu *Tko je koga vodio?*. Kao radiodrama istoimena je novela prvi put izvedena 1959.

1958. Djeluje kao samostalni književnik. Narodno kazalište "Ivan Zajc" u Rijeci 20. svibnja izvodi dramu *Ljuljačka u tužnoj vrbi* (*L'altalena tra i rami del salice*), u prijevodu i režiji Osvalda Ramousa.
Uz glavnog i odgovornog urednika Zlatka Munka i ostale urednike, uređuje časopis "Kulturni radnik".
Uređuje časopis za književnost i kulturne probleme "Literatura" koji okuplja značajan broj suradnika.
1959. Objavljuje roman *Svilene papuče*. (Roman je napisan i u vidu pripovijetke i drame.)
- 1959–1960. Uređuje časopis "Književnik". Uz Božića časopis je uređivao i J. Pupačić, a 1961. i A. Šoljan. S podnaslovom *Književnost, umjetnost, kultura* časopis je objavljen u 30 brojeva ukupno, a imao je više od 200 suradnika.
- 1959–1960. Po drugi put je izabran za predsjednika Društva književnika Hrvatske. Odlikovan Orednom Republike sa srebrnim vijencem. Član Predsjedništva Centralnoga komiteta Saveza komunista Hrvatske.
1960. U ediciji *Suvremeni pisci hrvatski* objavljuje u Matici hrvatskoj knjigu *Drame (Povlačenje, Ljuljačka u tužnoj vrbi, Svilene papuče)*. Nastalu na temelju novele/romana *Svilene papuče*, istoimenu dramu u pet činova izvelo je Zagrebačko dramsko kazalište u Zagrebu 27. siječnja.
- 1960–1965. Urednik je tjednika za kulturu "Telegram", koji je izlazio u Zagrebu 1960–1973. Na stranicama "Telegrama" između 20. srpnja i 5. listopada 1962. Božić objavljuje i 11 članka Zapisa s puta Moskva – Lenjingrad – Irkutsk – Bratsk – Kijev.
1961. Hrvatsko narodno kazalište izvodi 26. veljače Božićevu tročinku *Pravednik ili kolo oko stare fontane* u režiji Dine Radovića. Kao TV-drama izvedena je u Zagrebu 1971.
Narodno sveučilište u suradnji s varaždinskim kazalištem "August Cesarec" priredilo je u povodu Prvog maja u Koprivnici premijeru drame Mirka Božića *Pravednik*. U režiji Berislava Makarevića drama je izvedena na televiziji 1974. Uvrštena je i u knjigu *Život pod reflektorima* (Zagreb, 1961), a kao

TV-drama nagrađena je Nagradom Jugoslavenske televizije u Portorožu 1974. Dramu je za radio obradio Frane Adum, a prvu je izvedbu imala 1964.

- 1963. Za radiodramu *Bubnjevi* dobiva prvu nagradu na natječaju Radiotelevizije Zagreb.
- 1964. Izvedena radioigra *Bubnjevi*, a uvrštena je i u *Antologiju radiodrame* (Zagreb, 1961).
- 1965. Izabran za intendnata HNK-a u Zagrebu. U njegovo vrijeme temeljito je obnovljena zgrada kazališta, za što je stekao trajne zasluge u našoj kulturi.
- 1967. Za priču *Znamenje* dobio nagradu za kratku priču "Večernjeg lista"
- 1967–1974. Predsjednik je Kulturno-prosvjetnog vijeća Sabora Socijalističke Republike Hrvatske.
- 1969. U "Forumu" objavljuje *Legendu o djevojci i hrastu* (br. 7–8, 1969).
- 1969–1974. Predsjednik je Čakavskog sabora.
- 1970. U Zagrebu tiskana *Odabrana djela Mirka Božića* (urednik: Vlatko Pavletić)
U zagrebačkom "Večernjem listu" (br. 3 445, 26. i 27. rujna) objavljena novela *Dim*; ista je objavljena i u beogradskoj "Politici" (br. 21 176, 17. rujna 1972).
- 1970–1974. član Predsjedništva Centralnoga komiteta Saveza komunista Hrvatske i potpredsjednik Sabora Socijalističke Republike Hrvatske (SRH).
- 1971. U antologiji *Suvremena hrvatska novela* (knjiga II, str. 7–46) objavljena novela *Djevojka i hrast*.
- 1972. Novela *Kipić* izvedena kao TV-drama, u režiji Berislava Makarevića. Po noveli je napravljena i opera *Moć sudbine*; libretu je napisao Dejan Miladinović, a izvedena je u Beogradu 6. veljače 1977.
- 1973. Objavljuje tekst *Hrvatski književni jezik u svjetlu izmjena Ustava Socijalističke Republike Hrvatske* u Maloj marksističkoj biblioteci Marksističkog centra u Splitu.
- 1974. Po Božićevu scenariju napravljena je vrlo gledana TV-serija *Čovik i po*. TV-serija igrana je u deset epizoda, a redatelj je bio Danijel Marušić. Na temelju serije nastali su romani *Colonello* (1975) i *Bomba* (1976).

- 1974–1978. Član Predsjedništva SRH-a.
1975. Objavljuje *Zapise usputne*.
Nakon što je 1957. postao dopisni, a 1961. izvanredni, postaje redoviti član JAZU-a te dopisni član SANU-a.
- Objavljuje knjigu *Djevojka i hrast i druge priče* u izdanju Mladosti. Objavljuje roman *Colonnello* u ediciji Suvremeni pisci Izdavačko-knjижarskog poduzeća Mladost.
1976. Objavljuje roman *Bomba* u ediciji Suvremeni pisci Izdavačko-knjижarskog poduzeća Mladost.
Dobitnik Goranove nagrade za književnost.
1978. Za priču *Sreća* dobio prvu nagradu za kratku priču "Večernjeg lista".
Član Centralnoga komiteta Saveza komunista Jugoslavije.
1979. Pod naslovom *Prilozi Mirka Božića: "Neka pitanja kulture danas"* objavljeni su odgovori na pitanja o aktualnim tokovima kulture i stvaralaštva u Hrvatskoj (suautori: Mirko Bošnjak, Damir Grubiša).
Dobitnik Nagrade AVNOJ-a (Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije).
1980. U 147. knjizi edicije Pet stoljeća hrvatske književnosti tiskana Božićeva *Izabrana djela* (priredio Šime Vučetić).
Za priču *Dim* dobio nagradu za kratku priču "Večernjeg lista".
1981. U Hit biblioteci zagrebačkog Znanja objavljuje treći dio "kurianske trilogije" – roman *Tijela i duhovi*.
1982. Za roman *Tijela i duhovi* dobio Nagradu grada Zagreba i Nagradu Željezare "Sisak".
1985. Objavljena Božićeva *Sabrana djela*, u šest svezaka, koja je priredio Milan Selaković. Predstavili su ih u HNK-u u Zagrebu 22. svibnja Ranko Marinković i Branko Hećimović, a odlomke iz djela čitao je Zlatko Crnković.
1986. Dobitnik nagrade "Vladimir Nazor" za životno djelo.
1987. Za priču *Zid* dobio nagradu "Večernjeg lista" za kratku priču.
1989. U Nakladnom zavodu Matice hrvatske tiskani romani *Kurlani, Neisplakani i Tijela i duhovi*.
7. studenog u Društву književnika Hrvatske održan je simpozij posvećen Božićevu djelu.

1990. U Hit biblioteci zagrebačkog Znanja objavljuje roman *Slavuji i šišmiši*.
1995. Umire 1. kolovoza u Zagrebu. Pokopan je 8. kolovoza na zagrebačkom Mirogoju.

I. B.